

OKRESNÁ PROKURATÚRA BREZNO
Boženy Němcovej 3, 977 31 Brezno

Číslo: 1 Pv 147/16/6603-30
EEČ: 2-46-72-2016

Brezno 18.11.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

od presne nezisteného dňa v roku 2011 do 31.03.2016 v rodinnom dome v obci XXXXX, na ulici XXXXX, spôsobil svojej matke XXXXX, nar. XXXXX, s ktorou býval v spoločnej domácnosti, fyzické a psychické utrpenie tým, že ju opakovane fyzicky napádal, bil ju po celom tele a po hlave rukami a francúzskymi barlami, vyhrážal sa jej zabitím, chytaj ju za vlasy a triasol ňou, pchal jej do úst utierku, aby sa s ním nehádala a vulgárne jej nadával, s tým, že by už mala konečne zdochnúť,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Vyšetrovaním, ktoré vykonala vyšetrovatel'ka XXXXX pod č. XXXXX bol zistený nasledovný skutkový stav.

Obvinený XXXXX od presne nezisteného dňa v roku 2011 do 31.03.2016 v rodinnom dome v obci XXXXX, na ulici XXXXX, spôsobil svojej matke XXXXX, nar. XXXXX, s ktorou býval v spoločnej domácnosti, fyzické a psychické utrpenie tým, že ju opakovane fyzicky napádal, bil ju po celom tele a po hlave rukami a francúzskymi barlami, vyhrážal sa jej zabitím, chytal ju za vlasy a triasol ňou, pchal jej do úst utierku, aby sa s ním nehádala a vulgárne jej nadával, s tým, že by už mala konečne zdochnúť.

Obvinený XXXXX v prípravnom konaní po zákonom poučení využil svoje právo a ku skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, nevyповedal.

Svedkyňa - poškodená XXXXX v prípravnom konaní po vznesení obvinenia XXXXX, vo veci vypočutá byť nemohla z dôvodu, že dňa XXXXX zomrela.

XXXXX, ktorá bola ustanovená ako opatrovníčka na výkon práv poškodenej XXXXX, v prípravnom konaní po zákonom poučení uviedla, že XXXXX, nar. XXXXX dňa XXXXX zomrela a o samotnom skutku, kedy mal XXXXX svoju matku týrať, nemá ako opatrovníčka, ktorá jej bola ustanovená, žiadnu vedomosť. Náhradu škody nežiadala.

Svedok XXXXX, v prípravnom konaní po zákonom poučení uviedol, že XXXXX je jeho brat a po tom, ako sa rozviedol s manželkou, začal bývať až do konca marca 2016 u ich matky. Toto bolo až do času, kým bol zaistený políciou. Keďže jeho mama tajne podporovala jeho brata s manželkou, vznikali medzi jeho mamou a otcom veľké nedorozumenia. Brat dosť často popíjal a akonáhle dosiahol určitý stupeň opilsti, stával sa agresívnym a vulgárnym. V tej dobe boli ešte ich vzťahy veľmi dobré, ako medzi bratmi. Keď bol opitý, správval sa vulgárne aj k jeho manželke a po smrti svokra sa jeho brat opil a keď cestovali vlakom domov, vytláčal jeho manželku cez otvorené dvere vlaku a kričal jej, že aby išla do pi..., za svojím otcom. Toto jeho správanie pokračovalo až do roku 2012, kedy sa nastahoval k mame do domu. Keď zomrel ich otec, on chodieval do tohto domu často, najmenej raz za týždeň alebo za dva týždne. Keď tam bol, tak takmer vždy jeho brat vulgárne nadával matke, pričom prvý krát zaregistroval, že ju fyzicky napadol niekedy v roku 2013. Počul mamu kričať, že "Pomoc, bije ma". Preto vbehol do kuchyne a mama sedela na stoličke v spálni, pričom brat ju držal za krk a triasol ňou. Keď ho videl, že ide do spálne, mamu pustil a ušiel do kúta. Takto zasiahol viac krát, keď počul, že brat mame vulgárne nadáva, pričom sa s bratom vždy pohádali. Mamy sa vždy spýtal, či môže zavolať políciu, ale mama vždy odmietala a argumentovala to tým, že on sa polepší, že sa ukludní a že či sa ona bude pred ľuďmi hanbiť, že si udala syna. Niekedy v júni 2014 bol brat znova značne opitý a po mame ziapal a vulgárne jej nadával. Zapichol do stola nôž, pričom mama sedela na druhej strane stola a vedľa seba mala francúzske barle. Keď to on videl, zobral tú palicu a povedal bratovi, aby sa skúsil toho noža dotknúť. Vtedy už brat cúvol a prestal nadávať. Mama však políciu zase nechcela volať. Mama bola celé roky samá modrina, mávala ich na rukách, viackrát na hlave aj na ostatných častiach tela a keď sa jej spytoval odkiaľ tie modriny má, povedala mu, že jej to spôsobil XXXXX. Keď sa na to pýtal brata, ten to vždy poprel, s tým, že si ich mama spôsobil sama. Toto pokračovalo až do 29.03.2016 alebo 30.03.2016, kedy počul z domu veľký krik. Brat kričal na mamu, že ju už dorazí, hodí do potoka a povie, že spadla z lavice. Do domu prišla aj opatrovateľka, s ktorou vošiel do kuchyne, pričom mama bola celá roztrasená,

nedokázala sa ani udržať na nohách a povedala pred nimi, že večer predtým ju brat v spálni pri radiátore zbil, bil ju po hlave, kde ju zasiahol a hlavu jej tlačil medzi kolená k podlahe. Potom zostala asi v bezvedomí, už si nič nepamätala a prebrala sa asi okolo 03.00 h v noci na to, že jej brat pchal vankúš do úst a povedal jej, že chrčí, že nemôže spať, aby bola ticho. Mama už vtedy súhlasila s tým, aby zavolať políciu. Kým prišla polícia, brat jej nadával. Bol vzatý aj do väzby. O mamu sa potom staral spolu s manželkou, pričom táto bola slabá a keď išla na WC spadla a zlomila si XXXXX. Dňa XXXXX zomrela. Keď bola mama v nemocnici, tak mu ešte povedala, že posledné mesiace viackrát presedela celú noc v kotolni, nakoľko sa jej jeho brat XXXXX vyhrážal fyzickou likvidáciou a preto si bála ísť ľahnúť. Vždy keď mame prišla v minulosti dáka návšteva, nikdy ju s nimi nenechal osamote, aby to náhodou nepovedala, čo jej spôsobuje.

Svedkyňa XXXXX, ktorá od marca 2015 do marca 2016 pracovala ako opatrovateľka XXXXX a opatrovala aj XXXXX, potvrdila, že už keď mala k nim ísť robiť, hovorilo sa, že sa so synom hádajú. Zo začiatku s nimi nemala nejaké problémy, ale časom sa začali pred ňou hádať, pričom tieto hádky vyvolával XXXXX a tetka si to nikdy nenechala. On jej vykrikoval, že je stará sviňa, škaredo jej nadával, že nech zdochne a také veci. Ona mu nato odpovedala, že ja zomriem, ale ty zdochneš, nedala sa. Bitku síce nikdy nevidela, ale z ich správania usúdila, že by sa boli do seba pustili, čomu aj zabránila a skočila medzi nich. XXXXX sa sťažovala na syna, že jej pchá handry do úst. Podľa nej bol dosť nervózny, pil ale spočiatku to nebolo až tak veľmi, možno sa pred ňou miernil. Tiež nepil preto, že si zlomil nohu v krčku, ale keď začal chodiť, pil už tak, že počas tých 4 hodín čo u nich denne bola, sa stihol celkom opiť. XXXXX sa jej sťažovala, že sa hádali a že ju aj bil a ukazovala jej, aké má modriny na rukách v oblasti predlaktí a raz mala modrinu na hlave. Tú jej mal spôsobiť syn XXXXX, tým, že jej dal bakoľou po hlave. Je pravda, že mala veľmi jemnú kožu a stačilo ju silnejšie chytiť a už mala modrinu. Modriny mala skoro stále, pričom niekedy ich mala aj z toho, že spadla, teda nevie, či ich mala výlučne z toho, že ju bil syn. Chodila k nej päť krát do týždňa, niekedy tri krát do týždňa alebo aj menej. Syn sa o ňu asi aj staral, podľa toho čo videla, ale keď bol opitý, bol nervózny a aj jej ubližoval. Sám túto starostlivosť o matku nezvládal, mal aj sám zdravotné problémy a mal XXXXX. Po Veľkej noci v roku 2016 po víkende, keď k pani XXXXXj prišla, znova sa jej sťažovala, že ju XXXXX zbil. Ona mu to vyčítala, pričom on to popieral. Jej stav však nenasvedčoval tomu, že by si niečo vymýšľala a aj v jej prítomnosti so synom stále na seba kričali. Vtedy zhodou okolností prišiel do kuchyne jej druhý syn XXXXX a zavolali políciu, ktorá XXXXX odviedla. Neskôr si pani XXXXX zlomila XXXXX, bola aj v nemocnici a v zariadení pre seniorov, kde následne zomrela.

Svedkyňa XXXXX, suseda XXXXX, potvrdila skutočnosti, ktoré uvádzali XXXXX a XXXXX s tým, že bola neraz svedkom konfliktov medzi XXXXX a jej synom Jánom. Sťažovala sa jej, že jej syn pije a neslušne sa k nej správa, pričom zo začiatku konflikty prebiehali tak raz týždenne, neskôr sa to stupňovalo, hoci nemôže povedať, že to bolo denne. Raz bola svedkom toho, že jej aj zatvoril ruku do okna, lebo otvorila okno a kričala na ňu. On jej zato vulgárne nadával, mal vo zvyku nadávať jej do starých sprostých dementov. XXXXX jej zvykla ukazovať aj modriny, ktoré mala. Viac krát bola svedkom toho, že jej nadával a viac krát videla, ako XXXXX stál pri svojej mame a rukou ju tlačil na stoličku a strkal do nej rukami. Ona

sa mu bránila palicou, ktorá jej slúžila na podopieranie. Keď vošla dnu, aj jej XXXXX hnusne nadával, preto tam prestala chodiť, lebo aj ona sa ho bála. XXXXX nechcela, aby volala políciu. Vavela jej, aby ešte počkala, že on prestane piť. Potom raz XXXXX vynadala a povedala mu, že má odísť z domu, že sa o jeho mamu postarajú a ten sa jej tak akoby začal báť a prestal sa jej zdraviť, toto jeho správanie ale pokračovalo do jari roku 2016, kedy ho odviezla polícia.

Do vyšetrovacieho spisu bol zabezpečený znalecký posudok znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, zo záverov ktorého vyplýva, že obvinený XXXXX v dobe spáchania skutku trpel duševnou poruchou a to organickým psychosyndrómom, na podklade ktorej nemohol v čase spáchania trestnej činnosti rozpoznať protiprávnosť svojho konania a nemohol svoje konanie ovládať. Jeho rozpoznávací schopnosť bola v čase skutkov vymiznutá na podklade zistenej duševnej poruchy potenciovanej chronickou konzumáciou alkoholu. V súčasnej dobe dokáže chápať zmysel trestného konania i vystupovať pred súdom, pri zistenej duševnej poruche sa však nedokáže samostatne náležite obhajovať. Jeho pobyt na slobode považuje znalec z psychiatrického hľadiska bez adekvátnej liečby za potenciálne nebezpečný pre spoločnosť pre riziko opakovania agresívneho správania pod vplyvom duševnej poruchy kombinovanej s užívaním alkoholu. Toto riziko je však už v súčasnej dobe zmiernené dlhodobou hospitalizáciou na psychiatrii, preto ako dostatočné ochranné opatrenie navrhol znalec uloženie ambulantnej formy ochranného protialkoholického a psychiatrického liečenia. U obvineného totiž zistil prejavy terminálneho štádia závislosti od alkoholu, pričom nezaznamenal prejavy zneužívania iných návykových látok. Samotná chronická konzumácia alkoholu u obvineného XXXXX potenciovala prejavy zistenej duševnej poruchy a naopak, na základe duševnej poruchy (najmä v oblasti oslabenia úsudku a vôľových schopností) bola u neho ťažko narušená jeho schopnosť zdržať sa pitia, čím sa potom postupne zhoršovali aj prejavy organického psychosyndrómu a súčasne aj jeho závislosti. Preto znalec navrhol, aby mu bolo uložené ochranné protialkoholické a psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Do vyšetrovacieho spisu bol zabezpečený aj ďalší znalecký posudok znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria z 15.06.2016 vo veci XXXXX ohľadne skutku zo dňa 30.03.2016, ktorého závery korešponujú so závermi vyššie uvedeného znaleckého posudku. To bol dôvod, prečo bolo ďalšie trestného stíhanie obvineného XXXXX zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por. a tento bol po jeho prepustení na slobodu okamžite umiestnený v Psychiatrickej nemocnici XXXXX. V súčasnosti je na Okresnom súde XXXXX vedené konanie vo veci návrhu prokurátora pod sp. zn. XXXXX z XXXXX na uloženie ochranného psychiatrického a protialkoholického liečenia ústavnou formou XXXXX, o ktorom zatiaľ nebolo rozhodnuté.

Do vyšetrovacieho spisu bol zabezpečený aj znalecký posudok znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých zo dňa 07.06.2016, zo záverov ktorého vyplýva, že u XXXXX (teraz už nebohej) ubúda kapacita pamäťových funkcií, je u nej problematické podržanie nových informácií v krátkodobej pamäti, ale reprodukcia z dlhodobej pamäti je relatívne zachovalá. Opis detailov skutočností prežitých v minulosti je obmedzených, na základné a podstatné

skutočnosti preto nie je u nech presné časové lokalizovanie udalostí, ich častnosť či počet ich opakovaní, súvisiace detaily alebo ich presná časová náväznosť. Toto platí tak všeobecne ako aj vzhľadom k vyšetrovaných skutočnostiam. Má tendenciu ospravedlňovať páchatel'a z pozície matky, avšak znalec u nej sklony k patologickému klamstvu, či úmyselnému skresľovaniu skutočností nezistil. Jej výpoveď je obmedzená úpadkom kognitívnych schopností vplyvom starnutia, avšak dá sa usudzovať, že popisuje skutočne prežité udalosti. Prípadné konfabulácie znalec u nej nezistil. Prejavujú sa však u nej známky vyvolané prežitými traumatizujúcimi zážitkami, vyplývajúcimi zo správania jej syna XXXXX voči nej. Pri spomienkach na tieto udalosti, sa objavuje objavuje ťahanie do plaču, opätovné prežívanie nepríjemných emócií spojených s týmito udalosťami s tým, že vyslovuje svoje hodnotenie správania syna ako nesprávne a zlé. Vzhľadom k stavu posudzovanej však nie je možné známky kompletného syndrómu postraumatickej poruchy plne explorať. XXXXX však správanie XXXXX voči nej pociťovala ako príkorie, hrubé a zlé zaobchádzanie, ktorým trpela a ktoré nerešpektovalo jej osobu. Toto zaobchádzanie jej spôsobilo duševné utrpenie a obmedzovalo ju v bežnom spôsobe života, ktorého dĺžku a prípadné intervaly však nie je možné z popisu poškodenej presnejšie explorať. Boli však u nej preukázané traumatizujúce spomienky, depresívne reakcie na udalosti, ktoré sú spolu s resignáciou na zmenu a snahou ospravedlňovať páchatel'a známkami tzv. týranej osoby. Už obmedzenie kontaktu so synom u nej spôsobilo úľavu v prežívaní strachu z konania syna a zmiernilo aj známky jej traumatizácie.

Ako bolo zistené XXXXX sa rozviedol dňa XXXXX a približne od tohto obdobia sa nasťahoval k svojej matke XXXXX.

Zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. sa dopustí ten, kto týra blízku osobu alebo osobu, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobujúc jej fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť, ak taký čin spácha závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písm. b) Tr. zák. sa závažnejším spôsobom konania rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

Z hľadiska dôkazov, ktoré boli zabezpečené, aj s prihliadnutím spôsob a intenzitu páchania uvedených skutkov, možno vyhodnotiť konanie XXXXX ako konanie páchané po dlhší čas.

Na základe zabezpečených dôkazov a to najmä svedeckých výpovedí XXXXX, XXXXX, XXXXX ako aj na základe znaleckých posudkov znalcov z odboru psychiatria a psychológia možno jednoznačne ustáliť záver, že sa stali skutky, pre ktoré sa trestné stíhanie vedie, že tieto naplnili znaky vyššie uvedeného zločinu a že

je z ich spáchania dôvodne podozrivý XXXXX. Skutkový stav čiastočne preukazujú aj lekárske správy zo dňa 31.03.2016 a 01.03.2016, kedy bola XXXXX na ošetrení po tom, ako bola v oboch prípadoch v predchádzajúci deň napadnutá svojím synom

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por. prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Podľa § 23 Tr. zák. kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Zo záverov znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria jednoznačne vyplynulo, že XXXXX v dobe spáchania trestného činu trpel duševnou poruchou a to organickým psychosyndrómom, na podklade ktorej nemohol v čase spáchania skutkov rozpoznať protiprávnosť svojho konania a nemohol ani svoje konanie ovládať. Keďže XXXXX uvedené skutky páchal pod vplyvom alkoholu, teda v stave, do ktorého sa sám uviedol, bolo predmetom znaleckého skúmania aj to, ako sa táto duševná porucha podieľala na prípadnej možnosti zabrániť takémuto konaniu, pričom znalec konštatoval, že na základe duševnej poruchy bola súčasne ťažko narušená jeho schopnosť zdržať sa pitia, najmä v oblasti oslabenia úsudku a vôľových schopností.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Juraj Polakovič
prokurátor